

ПОЛЬСЬКА АНТРОПОНІМІЯ НА ТЕРЕНАХ ЧЕСЬКОЇ РЕСПУБЛІКИ В КІНЦІ ХХ–НА ПОЧАТКУ ХХІ СТОЛІТТЯ

Ключові слова: власне особове ім'я, чеський антропонімікон, польський антропонімікон, частотність уживання імен, правописні особливості імен

У статті розглядаємо польські імена, якими іменують новонароджених у Чеській Республіці. Попри те, що польський і чеський іменник мали багато спільного у джерелах свого формування (слов'янські автохтонні імена, церковний іменник) і розвивалися поруч, відмінності історичного і мовного (фонетично-граматичного) розвитку, відмінності в уподобаннях мовців і у популярності тих чи інших імен на різних територіях призвели до того, що кожен іменник має своє неповторне обличчя, і у багатьох імен навіть за дрібними деталями можна відразу впізнати — „своє” воно чи „чуже”.

Використання польських імен при іменуванні новонароджених у 1980–1983 роках у Чехії вивчала чеська дослідниця Мілослава Кнаппова (Knaprová 1989: 104–121; 1993: 123–125). Цікаво простежити, як сьогодні функціонує група польських імен у сучасному чеському антропоніміконі.

Для дослідження використовуємо дані про функціонування імен у Чеській Республіці, які на своїй сторінці в інтернеті подає Міністерство внутрішніх справ Чеської Республіки (Ministerstvo vnitra České republiky 2016). Хочемо зазначити, що у статті не будемо розглядати всі імена етнічних поляків, які проживають на території Чехії, це тема для окремого дослідження. У нашій статті хочемо на матеріалі імен новонароджених, які народилися у Чехії наприкінці ХХ–на початку ХХІ століття (у 1991–2015 роках), визначити, які імена мають виразні ознаки належності до польського антропонімікону. У зв'язку з цим ми, наприклад, не залучали до аналізу імена на зразок *Jan, Adam, Anna, Monika*, які можуть бути поширеними серед полонійної спільноти, однак є популярними і серед чехів, і у статистичних зведеннях з усієї країни їх неможливо відділити.

Сучасна чеська мовна норма дозволяє запис іншомовних імен у чехізованій формі (наприклад, *Marieta* < *Mariette*, *Iveta* < *Yvette*, *Patrik* < *Patrick*) або іншомовній правописній формі, але при цьому є вимога, щоб ця запо-

зичена форма імені в іноземній мові існувала як офіційний варіант (тобто не можна створити варіант імені, який, хоч і подібний до іншомовного, але у жодній мові як офіційний варіант не вживається). Орієнтиром для батьків може служити чеський словник імен відомої чеської дослідниці Мілослави Кнаппової *Jak se bude vaše dítě jmenovat?* (Кнапповá 2010). Його видання за 2010 рік містить 14 тисяч чеських та іншомовних форм імен. У словникових статтях дослідниця серед іншомовних паралелей подає і польські відповідники. Будь-яке з цих імен (чеське чи іншомовне) батьки мають право обрати для своєї дитини, його наявність у вищезгаданому словнику є достатньою підставою для офіційного запису імені. У складних випадках (якщо у словнику імен М. Кнаппової (Кнапповá 2010) ім'я відсутнє) батьки можуть звернутися за офіційним фаховим експертним висновком до М. Кнаппової або до працівників відділу ономастики Інституту чеської мови Академії наук Чеської Республіки.

У сучасному чеському антропоніміконі є низка імен, правописна форма яких відрізняється від традиційної чеської. Серед імен дітей, що народилися у Чехії в 1991–2015 роках, можна простежити такі риси, характерні для польської правописної системи:

1. Наявність літери *t*:

Чоловічі імена: *Bartłomiej, Bolesław, Bronisław, Dobromił, Łucjan, Łukasz, Michał, Mieczysław, Mikołaj, Mirosław, Paweł, Przemysław, Radosław, Rafał, Sławomir, Stanisław, Waclaw, Wiesław, Włodzimierz*.

Жіночі імена: *Łucja, Ludmiła, Małgorzata*.

2. Наявність літери *ź*:

Жіночі імена: *Elżbieta, Grażyna, Róża*.

3. Наявність буквосполучення *sz*:

Чоловічі імена: *Amadeusz, Arkadiusz, Bartosz, Dariusz, Eliasz, Eugeniusz, Franciszek, Izajasz, Janusz, Jeremiasz, Jonasz, Krzysztof, Leszek, Łukasz, Mariusz, Mateusz, Mieszko, Ryszard, Szczepan, Szymon, Tadeusz, Tobiasz, Tomasz, Tymoteusz, Zbyszek*.

Жіночі імена: *Agnieszka, Franciszka, Szarlota, Urszula*.

4. Наявність буквосполучення *cz*:

Чоловічі імена: *Mieczysław, Szczepan*.

5. Наявність буквосполучення *rz*:

Чоловічі імена: *Andrzej, Grzegorz, Jerzy, Kazimierz, Krzysztof, Przemek, Przemysław, Wawrzyniec, Włodzimierz*.

Жіночі імена: *Katarzyna, Małgorzata*.

6. Характерною особливістю польських імен є вживання літери *w* (*Przemysław, Radwan* і ін.).

Традиціям польського правопису антропонімів відповідають також наступні імена, які були надані як офіційні дітям у Чеській Республіці у 1991–2015 pp.:

Чоловічі імена: *Aleks* (нормативна чеська форма *Alex*; тут і далі як нормативну чеську форму подаємо форму імені, яка подана як реєстрове слово або один із офіційних варіантів реєстрового слова словникової статті у словнику імен М. Кнаппової (Кнаррová 2010)), *Aleksander* (норм. чес. ф. *Alexandr*), *Antoni* (норм. чес. ф. *Antonín*), *Bogdan* (норм. чес. ф. *Bohdan*), *Cezary* (норм. чес. ф. *Cézar*, *Cesar*), *Dawid* (норм. чес. ф. *David*), *Eryk* (норм. чес. ф. *Erik*), *Gracjan* (норм. чес. ф. *Gracián*, *Gracian*), *Henryk* (норм. чес. ф. *Jindřich*, *Jindra*), *Horacy* (норм. чес. ф. *Horác*), *Ignacy* (норм. чес. ф. *Ignác*, *Ignát*), *Jacek* (норм. чес. ф. *Hyacint*, ім'я *Jacek* присутнє у словнику імен М. Кнаппової як напівреєстрове слово із ремаркою, що цей варіант імені є запозиченням з польської мови (Кнаррová 2010: 195)), *Józef* (норм. чес. ф. *Josef*, *Jozef*), *Kacper* (норм. чес. ф. *Kašpar*), *Karol* (норм. чес. ф. *Karel*; слід відзначити, що у Чехії може бути присутнім також і словацький варіант імені *Karol* (Majtán i Považaj 1998: 145). У досліджуваному матеріалі ім'я *Karol* присутнє як самостійно, так і при іменуванні новонародженого двома іменами. Деякі пари, у яких функціонує це ім'я, дають нам можливість трактувати його як польське: *Andrzej Karol*, *Karol Łukasz*, *Paweł Karol*, *Krystian* (норм. чес. ф. *Kristián*, *Kristian*), *Ksawery* (норм. чес. ф. *Xaver*, *Xaverius*), *Kuba* (норм. чес. ф. *Jakub*, ім'я *Kuba* присутнє у словнику імен М. Кнаппової як напівреєстрове слово із ремаркою, що ім'я *Kuba* є польським скороченим варіантом імені *Jakub*, який став самостійним іменем і вживається вже як офіційне ім'я (Кнаррová 2010: 213)), *Lech* (у словнику імен М. Кнаппової (Кнаррová 2010) як реєстрове слово ім'я відсутнє, наявний лише запис імені як напівреєстрового слова із ремаркою „польське ім'я” (Кнаррová 2010: 217)), *Lucjan* (норм. чес. ф. *Lucián*, *Lucian*), *Ludwik* (норм. чес. ф. *Ludvík*), *Maciej* (норм. чес. ф. *Matěj*, *Matyáš*), *Maksymilian* (норм. чес. ф. *Max(i)milián*, *Max(i)milian*), *Marcin* (норм. чес. ф. *Martin*), *Oliwier* (норм. чес. ф. *Oliver*), *Patryk* (норм. чес. ф. *Patrik*), *Piotr* (норм. чес. ф. *Petr*), *Radwan* (норм. чес. ф. *Radovan*, *Radvan*), *Tymon* (норм. чес. ф. *Timon*), *Walerian* (норм. чес. ф. *Valerián*, *Valerian*), *Wiktor* (норм. чес. ф. *Viktor*), *Witold* (норм. чес. ф. *Vitold*), *Wojciech* (норм. чес. ф. *Vojtěch*), *Zbigniew*, *Zbygniew* (у сучасному польському антропоніміконі переважає форма *Zbigniew* — у 1994 році у Польщі це ім'я мало 387 813 носіїв, а ім'я *Zbygniew* у Польщі мало лише 2 носії (Rymut 1995: 426), у той же час польські ономасти зазначають, що первісна форма імені була саме *Zbygniew*, про що свідчать і сучасні похідні форми *Zbyszek*, *Zbyszko*, а форма *Zbigniew* з'явилась у XVI ст. внаслідок помилкового прочитання середньовічних документів (Bubak 1993: 325–326; Grzenia 2002: 288–289; форму *Zbygniew* у Чехії, очевидно, підтримує і нормативна чеська форма *Zbyhněv*), *Zygmunt* (норм. чес. ф. *Zikmund*).

Жіночі імена: *Aleksandra* (норм. чес. ф. *Alexandra*), *Alicja* (норм. чес. ф. *Alice*), *Aniela* (норм. чес. ф. *Anděla*, *Andělina*, *Angela*), *Bogna* (у словнику імен М. Кнаппової (Кнаррová 2010) як реєстрове слово ім'я відсутнє), *Cecylia*

(норм. чес. ф. *Cecílie, Cecilie*), *Danuta* (норм. чес. ф. *Danuta* у словнику імен М. Кнаппової має ремарку „польське ім'я” (Кнарповá 2010: 357)), *Dobrawa* (у словнику імен М. Кнаппової ім'я *Dobrawa* присутнє як напівреєстрове слово (Кнарповá 2010: 362)), *Edyta* (норм. чес. ф. *Edita*), *Elwira* (норм. чес. ф. *Elvíra*), *Ewa* (норм. чес. ф. *Eva*), *Ewelina* (норм. чес. ф. *Evelína, Evelina*), *Felicja* (норм. чес. ф. *Felície, Felicie*), *Halina* (норм. чес. ф. *Galina*), *Henryka* (норм. чес. ф. *Jindřiška, Jindra*), *Iga* (у словнику імен М. Кнаппової (Кнарповá 2010) як реєстрове слово ім'я відсутнє, у той же час у Польщі ім'я *Iga* отримало статус офіційного імені (Cieślíkowa 2013: 133) і у 1995–2010 роках ввійшло на 55 місці у список 100 найпопулярніших імен новонароджених дівчаток (Swoboda 2013: 30)), *Iwona, Iwonka* (норм. чес. ф. *Ivona, Yvona*), *Jadwiga* (норм. чес. ф. *Hedvika, Heda*), *Janina* (норм. чес. ф. *Jana, Johana, Johanka*), *Joanna* (норм. чес. ф. *Jana, Johana, Johanka*), *Judyta* (норм. чес. ф. *Judita*), *Kaja* (у словнику імен М. Кнаппової (Кнарповá 2010) як реєстрове слово ім'я відсутнє, у той же час у Польщі у 1995–2010 роках ім'я *Kaja* ввійшло на 70 місці у список 100 найпопулярніших імен новонароджених дівчаток (Swoboda 2013: 31)), *Kasia* (ім'я *Kasia* у польському антропоніміконі є здрібнїлим варіантом офіційного імені *Katarzyna* (Bubak 1993: 172–173; Grzenia 2002: 163–165); у Польщі у 1994 році 7 осіб мали це ім'я як офіційне (Rymut 1995: 215), у період 1995–2010 рр. ще 8 дівчаток у Польщі одержали це ім'я як офіційне, хоча польськими мовознавцями як офіційний варіант воно не схвалене (Czopek-Korciuch 2013: 73)), *Krystiana* (норм. чес. ф. *Kristiána, Kristiana*), *Krystyna* (норм. чес. ф. *Krystýna, Kristina*), *Lucyna* (норм. чес. ф. *Lucie*), *Martyna* (норм. чес. ф. *Martina*), *Michalina* (норм. чес. ф. *Michaela, Michala*), *Oliwia* (норм. чес. ф. *Olivie, Olivie, Oliva*), *Otylia* (норм. чес. ф. *Otýlie, Otilie*), *Patrycja* (норм. чес. ф. *Patricie*), *Sylvia* (норм. чес. ф. *Silvie, Sylvie*), *Pola* (у словнику імен М. Кнаппової (Кнарповá 2010) як реєстрове слово ім'я відсутнє, у той же час у Польщі у 1995–2010 роках ім'я *Pola* ввійшло на 74 місці у список 100 найпопулярніших імен новонароджених дівчаток (Swoboda 2013: 31)), *Walentyna* (норм. чес. ф. *Valentýna, Valentina*), *Waleria* (норм. чес. ф. *Valérie, Valerie*), *Wanda* (норм. чес. ф. *Vanda* у словнику імен М. Кнаппової має ремарку „польське ім'я” (Кнарповá 2010: 510)), *Wanesa* (норм. чес. ф. *Vanesa*), *Weronika* (норм. чес. ф. *Veronika*), *Wiktoria* (норм. чес. ф. *Viktorie, Viktorka*), *Wiola* (норм. чес. ф. *Viola*), *Wioleta, Wioletta* (норм. чес. ф. *Violeta*; у Польщі обидві форми *Wioleta* і *Wioletta* антропонімісти дозволили використовувати як офіційні (Cieślíkowa 2013: 137)), *Zofia* (норм. чес. ф. *Žofie, Sofie*), *Zuzanna* (норм. чес. ф. *Zuzana*), *Zyta* (норм. чес. ф. *Zita*).

Цікавою є доля імені *Dobrawa*. У польській культурі це ім'я пов'язане з особою дружини польського правителя Мешка I, чешки за походженням. Слід зазначити, що наявність літери *w* характерне власне для польського написання цього імені. У чеській історіографії ім'я цієї історичної постаті

передають як *Dobrava* або *Doubravka*. Ім'я *Doubravka* у Чеській Республіці загалом має близько 300 носіїв. Ім'я ж *Dobrava* належить у Чехії до рідко-вживаних — воно було надане у ХХ–на початку ХХІ ст. лише один раз у 1936 році. Оскільки у статистичних зведеннях ми маємо лише одну фіксацію цього імені, сміємо стверджувати, що єдиною носійкою цього імені у Чехії є відома чеська дослідниця, авторка словника чеських прізвищ, дочка видатного чеського ономаста Йозефа Бенеша Добрава Молданова (*Dobrava Moldanová*), що народилася саме у 1936 році (Moldanová 2004; *Dobrava Moldanová*). Ім'я *Dobrawa* у досліджуваному матеріалі серед імен дітей, що народилися у Чехії у період 1991–2015 рр., ми зафіксували також один раз, у 2009 році одну дівчинку батьки назвали *Dobrawa Anna*. Як виявилось, це загалом єдина фіксація імені *Dobrawa* в Чехії у ХХ–на початку ХХІ ст. У той же час у Польщі у 1994 році було 153 носії імені *Dobrawa*, причому у період 1981–1990 це ім'я одержали 98 дівчаток (Rymut 1995: 91), у 2014 році у Польщі ім'я *Dobrawa* одержали щонайменше 13 дівчаток (Ministerstwo Spraw Wewnętrznych 2015). Таким чином, на сьогодні ім'я *Dobrawa* більш поширене у Польщі, ніж у Чехії. Тому можемо припустити, що саме під впливом сучасної польської антропонімії ім'я *Dobrawa* могло з'явитись у 2009 році у Чехії.

Деякі імена, хоча і демонструють належність до польського антропонімікону, в окремих рисах відходять від нормативного польського правопису. Можливо, це пов'язано з прагненням спростити вживання імені у чеськомовному середовищі шляхом уникнення вживання літер, незвичних для чеської мови. Так, у нашому списку імен трапилися форми: *Lukasz* (норм. пол. ф. *Lukasz*, норм. чес. ф. *Lukáš*), *Mikolaj* (норм. пол. ф. *Mikolaj*, норм. чес. ф. *Mikuláš*, *Mikoláš*), *Mirolaw* (норм. пол. ф. *Mirolaw*, норм. чес. ф. *Mirolav*), *Pawel* (норм. пол. ф. *Pawel*, норм. чес. ф. *Pavel*), *Stanislaw* (норм. пол. ф. *Stanislaw*, норм. чес. ф. *Stanislav*), *Wieslaw* (норм. пол. ф. *Wieslaw*, норм. чес. ф. *Věslav*), *Wladyslaw* (норм. пол. ф. *Władysław*, норм. чес. ф. *Vladislav*), *Zdzislaw* (норм. пол. ф. *Zdzisław*, норм. чес. ф. *Zdislav*).

Новонароджені у Чеській Республіці у 1991–2015 рр. одержували як одне ім'я, так і два імені. Якщо дитина одержала два імені, поєднання імен могли бути різні. Так, частими є випадки, коли обидва імені мають виразні ознаки належності до польського антропонімікону:

Чоловічі імена: *Andrzej Karol*, *Antoni Piotr*, *Henryk Boleslaw*, *Janusz Pawel*, *Janusz Piotr*, *Karol Lukasz*, *Krzysztof Witold*, *Krzysztof Marcin*, *Krzysztof Wiktor*, *Leszek Mikolaj*, *Lukasz Pawel*, *Maciej Mikolaj*, *Maksymilian Horacy*, *Mikolaj Aleksander*, *Mikolaj Stanislaw*, *Patryk Amadeusz*, *Patryk Mateusz*, *Pawel Karol*, *Piotr Andrzej*, *Piotr Janusz*, *Piotr Stanislaw*, *Stanislaw Marcin*, *Szymon Ignacy*, *Szymon Mateusz*, *Szymon Wojciech*, *Tobiasz Zbigniew*, *Tomasz Eugeniusz*, *Tymoteusz Kazimierz*, *Tymoteusz Wawrzyniec*, *Wiktor Wojciech*, *Wojciech Bartosz*.

Жіночі імена: *Aleksandra Jadwiga, Ewa Weronika, Joanna Zofia, Kaja Katarzyna, Kaja Patrycja, Katarzyna Aleksandra, Małgorzata Franciszka, Małgorzata Joanna, Martyna Aleksandra, Oliwia Ewa, Wanda Jadwiga*.

Трапляються випадки, коли поєднано два імені, одне з яких відповідає вимогам польської графіки, а друге — чеської:

Чоловічі імена: *Dariusz Pavel, David Michał, Dawid Oliver, Dušan Krystian, Eliáš Andrzej, Ivan Antoni, Ivo Oliwer, Ivo Wojciech, Jacek David, Maciej Jaromír, Matyáš Piotr, Michał Andrzej, Miroslav Mieczysław, Oliver Janusz, Oliver Jerzy, Oliver Tomasz, Patrik Andrzej, Patrik Antoni, Patrik Cezary, Patrik Piotr, Rafał Vladislav, Sebastián Janusz, Vlastimil Aleks* та ін.

Жіночі імена: *Adéla Ewa, Halina Marie, Halina Olivie, Lucie Henryka, Lucie Jadwiga, Ludmila Kateřina, Markéta Halina, Natalie Zuzanna, Petra Ewa, Petra Wiktoria, Sofie Wanda, Tereza Patrycja, Veronika Agnieszka, Weronika Mirosława, Wiktoria Petra* та ін.

Для іменування новонародженого двома іменами поруч із польським іменем може використовуватися ім'я, характерне для обох (польського і чеського) антропоніміконів, напр.: *Mateusz Jan, Adam Piotr, Anna Agnieszka, Zyta Dominika* та ін.

Ми зафіксували також випадки, коли поруч із польським іменем використовується іншомовне запозичене ім'я, напр.:

Чоловічі імена: *Diego Marcin, Haroon Bogdan, Jaelan Piotr, Kuba Morgan, Michał Baochau, Nicholas Tomasz, Nicolas Maciej* та ін.

Жіночі імена: *Camila Aleksandra, Destiny Krystyna, Emily Agnieszka, Emily Joanna, Emily Zuzanna, Lily Ewa, Lily Joanna* та ін.

У досліджуваному матеріалі трапився один випадок використання при іменуванні новонародженого у 2015 р. польського чоловічого імені у поєднанні з другим іменем *Maria: Waclaw Maria*. Вживання імені *Maria* як другого імені при іменуванні хлопчиків дозволено і чеськими, і польськими нормами (Knappová 2010: 63–64; *Zalecenia*).

Польські імена в чеському антропоніміконі мають різну частотність уживання. Найбільша частотність уживань серед імен з виразними ознаками належності до польського антропонімікону в досліджуваному матеріалі у 1991–2015 рр. зафіксована у Чеській Республіці в чоловічих іменах *Tomasz* (78 носіїв), *Mateusz* (67 носіїв), *Andrzej* (55 носіїв), *Bogdan* (50 носіїв), *Michał* (49 носіїв), *Krystian* (44 носії), *Szymon* (36 носіїв), *Paweł* (26 носіїв), *Wojciech* (23 носії), *Piotr* (23 носії), *Janusz* (22 носії). Значну кількість носіїв має ім'я *Karol* (67 носіїв), однак оскільки, як уже зазначалося, у Чехії це ім'я може функціонувати як під впливом польського, так і під впливом словацького антропоніміконів, важко точно встановити кількість уживань, які виникли саме під впливом польського іменника.

Серед жіночих імен найбільш частовживаними у вказаний період були імена *Joanna* (62 носії), *Krystyna* (48 носіїв), *Aleksandra* (45 носіїв), *Ewa* (42 носії),

Katarzyna (32 носії), *Wanda* (32 носії), *Weronika* (31 носій), *Zuzanna* (30 носіїв), *Alicja* (27 носіїв), *Halina* (27 носіїв), *Wiktoria* (27 носіїв), *Janina* (26 носіїв), *Agnieszka* (24 носії).

Якщо порівняти польські імена, якими назвали новонароджених у Чеській Республіці у 1991–2015 роках, з іменами, які вживалися у Польщі, то слід сказати, що чоловічі імена *Mateusz*, *Kacper*, *Michał*, *Dawid*, *Patryk*, *Szymon*, *Piotr*, *Bartosz*, *Paweł*, *Maciej*, *Lukasz*, *Krzysztof*, *Marcin*, *Tomasz*, *Mikołaj*, *Karol*, *Wojciech*, *Bartłomiej*, *Wiktor*, *Krzystian*, *Rafał*, *Aleksander*, *Przemysław*, *Maksymilian*, *Grzegorz*, *Antoni*, *Arkadiusz*, *Radosław*, *Franciszek*, *Eryk*, *Stanisław*, *Mariusz*, *Andrzej*, *Jacek*, *Dariusz*, *Cezary*, *Tymoteusz*, *Gracjan*, *Kuba*, *Tobiasz*, *Ksawery*, *Sławomir*, *Ignacy*, *Tymon*, *Witold*, *Aleks*, *Jerzy*, *Oliwer*, які вживалися у Чехії, у Польщі ввійшли у 1995–2010 рр. у список 100 найпопулярніших імен новонароджених хлопчиків (перелік імен подано у порядку розміщення у списку) (Swoboda 2013: 23–26). Імена *Lukasz*, *Marcin*, *Paweł*, *Piotr*, *Tomasz*, *Michał*, *Krzysztof*, *Grzegorz*, *Rafał*, *Mateusz*, *Mariusz*, *Przemysław*, *Maciej*, *Wojciech*, *Dawid*, *Andrzej*, *Dariusz*, *Bartosz*, *Karol*, *Arkadiusz*, *Radosław*, *Jacek*, *Sławomir*, *Bartłomiej*, *Szymon*, *Patryk*, *Krzystian*, *Zbigniew*, *Miroslaw*, *Janusz*, *Leszek*, *Stanisław*, *Cezary*, *Aleksander*, *Mikołaj*, *Jerzy*, *Ryszard*, *Witold*, *Kacper*, *Wiktor*, *Tadeusz*, *Bogdan*, *Wiesław*, *Józef*, *Szczepan*, *Tobiasz*, *Kazimierz*, *Maksymilian*, *Henryk*, *Eryk*, *Gracjan*, *Mieczysław*, *Lech*, *Antoni*, *Lucjan*, *Franciszek*, *Włodzimerz* перебували у Польщі у сотні найпопулярніших імен новонароджених хлопчиків у 1981–1990 роках (перелік імен подано у порядку розміщення у списку) (Nowik 1998: 65–68). Імена *Walerian*, *Łucjan*, *Przemek* у 1995–2010 рр. у Польщі при іменуванні новонароджених хлопчиків належали до рідковживаних (Czorek-Korciuch 2013: 74, 75, 80).

Жіночі імена *Aleksandra*, *Wiktoria*, *Zuzanna*, *Weronika*, *Oliwia*, *Patrycja*, *Martyna*, *Katarzyna*, *Alicja*, *Joanna*, *Agnieszka*, *Zofia*, *Małgorzata*, *Sylwia*, *Ewelina*, *Ewa*, *Michalina*, *Iga*, *Urszula*, *Edyta*, *Kaja*, *Iwona*, *Pola*, *Lucja*, *Wioletta*, *Elżbieta*, *Wioleta*, які вживалися в Чехії у 1991–2015 рр., у Польщі в 1995–2010 рр. увійшли у список 100 найпопулярніших імен новонароджених дівчаток (перелік імен подано у порядку розміщення у списку) (Swoboda 2013: 29–32). Імена *Katarzyna*, *Agnieszka*, *Joanna*, *Małgorzata*, *Ewelina*, *Aleksandra*, *Sylwia*, *Ewa*, *Iwona*, *Patrycja*, *Edyta*, *Elżbieta*, *Alicja*, *Urszula*, *Martyna*, *Weronika*, *Wioletta*, *Danuta*, *Lucyna*, *Zuzanna*, *Krzystyna*, *Jadwiga*, *Grażyna*, *Michalina*, *Judyta*, *Halina* перебували у Польщі у сотні найпопулярніших імен новонароджених дівчаток у 1981–1990 роках (перелік імен подано у порядку розміщення у списку) (Nowik 1998: 59–62). Імена *Henryka*, *Kasia* у 1995–2010 рр. у Польщі при іменуванні новонароджених дівчаток належали до рідковживаних (Czorek-Korciuch 2013: 73).

Таким чином, польські імена у чеському антропоніміконі відзначаються різноманітним репертуаром і збереженням особливостей польського пра-

вопису. В окремих випадках трапляються форми, частково адаптовані до чеської графічної системи, однак їх кількість у досліджуваному матеріалі не є значною.

ЛІТЕРАТУРА

- Bubak J. 1993: *Księga naszych imion*, Ossolineum, Wrocław.
- Цієшлік А. 2013: *Oficjalność i wariantywność imion nadawanych w Polsce*, „Onomastica” LVII, s. 129–143.
- Dobrava Moldanová, [w:] Wikipedie, https://cs.wikipedia.org/wiki/Dobrava_Moldanová (доступ 10 IV 2016).
- Grzenia J. 2002: *Nasze imiona*, Świat Książki, Warszawa.
- Czopek-Kopciuch B. 2013: *Frekwencja i geografia imion najrzadziej nadawanych w Polsce w latach 1995–2010*, „Onomastica” LVII, s. 71–93.
- Knappová M. 1989: *Rodné jméno v jazyce a společnosti*, Academia, Praha.
- Knappová M. 1993: *Polské elementy v současné české antroponymii*, „Folia Linguistica” XXVII, s. 123–127.
- Knappová M. 2010: *Jak se bude vaše dítě jmenovat?* Academia, Praha.
- Majtán M., Považaj M. 1998: *Vyberte si meno pre svoje dieťa*, Art Area, Bratislava.
- Ministerstvo vnitra České republiky 2016: *Četnost jmen a příjmení, Přehled jmen a roků narození*, 20.01.2016, <http://www.mvcr.cz/clanek/cetnost-jmen-a-prijmeni-722752.aspx>
- Ministerstwo Spraw Wewnętrznych 2015, *Statystyki imion i nazwisk z bazy PESEL. Najczęściej i najrzadziej nadawane imiona dzieciom w 2014 r. z podziałem na województwo, rejestrację urodzenia i pleć, ze wskazaniem liczby wystąpień* [stan bazy PESEL: 17 I 2015], <https://www.mswia.gov.pl/pl/sprawy-obywatelskie/statystyki-imion-i-nazw>
- Moldanová D. 2004: *Naše příjmení*, Agentura Pankrác, Praha.
- Nowik K. 1998: *Zmiany frekwencyjne w zasobie imion w Polsce powojennej*, [w:] E. Jakus-Borkowa, K. Nowik (red.), *Najnowsze przemiany nazewnicze*, Energeia, Warszawa, s. 57–71.
- Rymut K. 1995: *Słownik imion współcześnie w Polsce używanych*, IJP PAN, Kraków.
- Swoboda P. 2013: *Imiona częste w Polsce w latach 1995–2010 oraz ich zróżnicowanie w czasie i przestrzeni*, „Onomastica” LVII, s. 19–69.
- Zalecenia dla urzędów stanu cywilnego dotyczące nadawania imion dzieciom osób obywatelstwa polskiego i narodowości polskiej*, „Komunikaty Komisji Kultury Języka Komitetu Językoznawstwa PAN” 1 (4)/1996, <http://www.rjp.pan.pl>

УМОВНИ СКОРОЧЕННЯ

норм. чes. ф. — нормативна чеська форма

норм. пол. ф. — нормативна польська форма

POLISH ANTHROPONYMY ON THE TERRITORY OF CZECH REPUBLIC
AT THE END OF 20TH–BEGINNING OF THE 21ST CENTURY

SUMMARY

Based on names of the children born in the Czech Republic at the turn of the 21st century the article examines the male and female names possessing features typical of the Polish anthroponymicon. Their repertoire, spelling peculiarities, and the frequency of usage are defined. While researching the usage frequency of the defined names in the Czech Republic, comparison with functioning of the same names on the territory of Poland was performed.

Key words: personal proper name, Czech anthroponymicon, Polish anthroponymicon, frequency of name usage, orthographic peculiarities of names